

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/09214-1
Saksbehandler Ann Sherin Skollevold

Utvalg	Møtedato
Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder	02.04.2025
Fylkeseldrerådet	02.04.2025
Hovedutvalg for samferdsel og mobilitet	08.04.2025
Fylkestinget	06.05.2025

Overføre ansvar for TT-ordningen til Agder kollektivtrafikk AS

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

- Fylkestinget vedtar å overføre operativt ansvar for TT-ordningen til Agder kollektivtrafikk AS. Fylkeskommunen skal fortsatt ha ansvar for regelverk, budsjett og klagebehandling.
- Fylkestinget støtter anbefaling om at ansvaret gjelder fra 01.01. 2026.

Vedlegg

Delprosess 5c - TT-ordning

Sammendrag

Fylkestinget ba i sak 78/2024 (Handlings- og økonomiplan 2025-2028) om en vurdering av om man kan overføre operativt ansvar for TT-ordningen til AKT.

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at oppfølging av TT-ordningen overføres til AKT, slik det er skissert i figur 2, fra og med 01.01.2026. TT-rådgiver på avdeling for strategi og mobilitet flyttes over til AKT fra samme dato. Fylkeskommunen skal fortsatt ha ansvar for regelverk, budsjett og klagebehandling.

Saksopplysninger

Regional plan for mobilitet i Agder 2023-2033 ble vedtatt i juni 2023. Som en del av arbeidet med mobilitetsplanen ble det gjennomført en faglig utredning av AKT som mobilitetsselskap. Denne utredningen ble gjort i et samarbeid mellom AKT, Kristiansand kommune og fylkeskommunen. I utredningen ble det foreslått å flytte oppgaver knyttet til drift av TT-ordningen og kontraktsansvar for båtruter og ferjer fra fylkeskommunen til AKT (22/17529).

Fylkeskommunen og AKT gikk videre igjennom en strukturell endringsprosess for å se på samarbeidsform og ansvarsdeling ved en slik endring. Rapporten ble godkjent i administrasjonen juni 2022 (22/18815). Denne gjennomgangen konkluderte blant annet med:

Følgende oppgaver overføres til AKT fra fylkeskommunen:

- Kontraktsansvar for båtruter og ferjer (etter hvert som kontraktene skal fornyes)
- Drift av tilrettelagt transport (TT-ordningen)

Dette munnet ut i en politisk sak knyttet til TT-ordningen. Forslag til vedtak var å overføre oppfølging av TT-ordningen til AKT, mens regelverket fortsatt lå i fylkeskommunen, på samme måte som skoleskyss. Se sak 22/17529 (FT-sak 51/22) Dette fikk ikke flertall i fylkestinget. Oppfølging av TT-ordningen ligger derfor fortsatt i fylkeskommunen.

Ved vedtak av handlings- og økonomiplanen for 2025-2028 (sak 24/18692) ble det på ny bedt om en prosess om organisering av mobilitetsarbeidet og overføring av oppgaver til AKT. Fylkestinget ba da konkret om å få en politisk sak om at AKT overtar ferjekontraktene fra fylkeskommunen. Det ble også bedt om en vurdering av om man kan overføre TT-ordningen til AKT. Denne saken følger opp dette vedtaket.

TT-ordningen bidrar til å legge til rette for bevegelsesfrihet, mobilitet og aktiv deltakelse i lokalsamfunnet for personer med funksjonsnedsettelse. Det er fylkeskommunen som har det overordnede ansvaret for denne ordningen. Dette innebærer blant annet å utarbeide reglement og tildele budsjett. I tillegg har fylkeskommunen per i dag ansvar for å etablere et system for søknader og inngå avtaler med leverandør (datasystem og transportør). Kommunene har ansvar for å motta og behandle søknader om TT-kort. Ved klage vurderer

kommunen vedtaket sitt på nytt i tråd med forvaltningsloven. Hvis kommunen velger å opprettholde avslaget blir klagen oversendt til fylkeskommunen for klagebehandling.

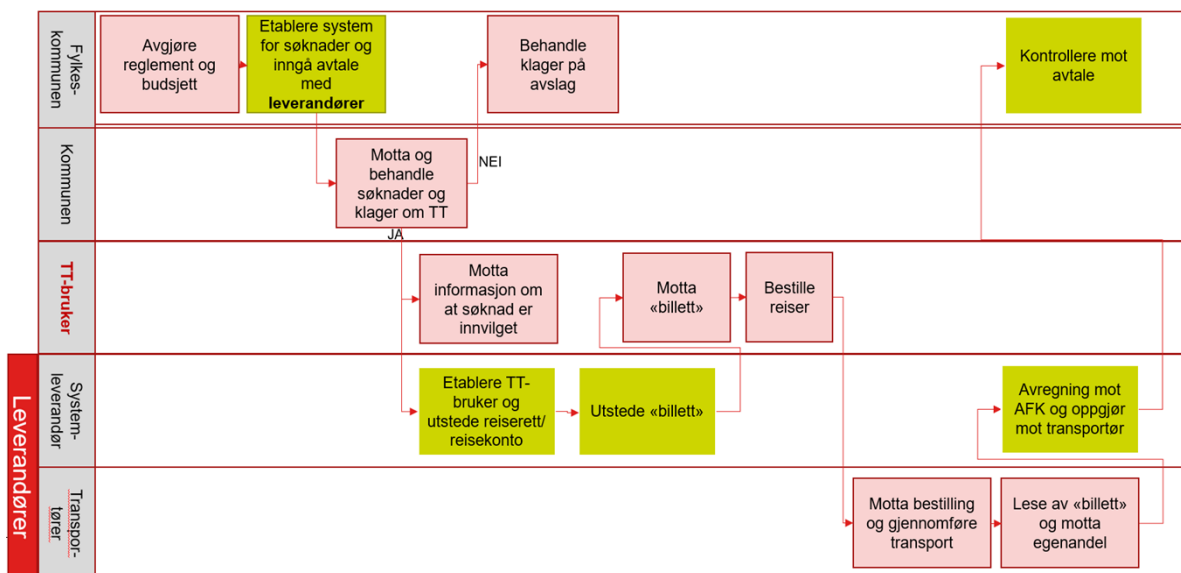
Systemleverandør har ansvar for å registrere TT-brukeren, tildele reiserett og utstede TT-kort. Systemleverandør har også ansvar for avregning mot fylkeskommunen og oppgjør mot transportør. Transportøren mottar bestilling om tur fra brukeren og gjennomfører turen. Transportøren må ha et system som gjør det mulig å lese av TT-kort og motta egenandel.

Inntil videre har Agder to ulike reglement for TT-ordningen. Ett for kommunene i tidligere Vest-Agder og ett for kommunene i tidligere Aust-Agder. Aust-Agder er i tillegg omfattet av en nasjonal ordning, beregnet på rullestolbrukere, blinde og svaksynte, forankret i Samferdselsdepartementet. Fylkeskommunen har søkt Samferdselsdepartementet om å få hele Agder med i den nasjonale ordningen, men har foreløpig fått avslag. Vi er kjent med at departementet jobber med en ny nasjonal ordning som skal omfatte alle fylkene i hele landet. Fylkestinget gjorde i 2021 et vedtak om å innføre ett reglement for hele Agder når hele fylket er blitt med i den nasjonale ordningen. Det er uvisst når dette kan skje. Tidligere har departementet antydnet 01.01.2026. Nye signaler tilsier at det kan ta enda lengre tid.

Det er noen ulikheter i regelverket for ordningene. Ordningen for tidligere Aust-Agder tildeler reisekvote i form av et reisebeløp. Dette gjøres to ganger i året; 1. januar og 1. juli. Ordningen for tidligere Vest-Agder tildeler reisekvote i form av reiseklipp. Dette gjøres fire ganger i året; 1. januar, 1. april, 1. juli og 1. oktober. Utover dette er det noen ulikheter knyttet til hvem som kan få innvilget TT-kort og hvilken brukergruppe den enkelte skal plasseres i.

Vurderinger

Ved en overføring av den operative delen av TT-ordningen til AKT, så vil fylkeskommunen fortsatt ha ansvar for reglementet, på samme måte som for skoleskyss. Siden det vil ta noe tid å få på plass en felles TT-ordning for hele Agder, er det hensiktsmessig at AKT overtar oppfølging av dagens to ordninger. Figur 1 viser hvordan ansvarfordelingen fungerer per i dag. Vi anbefaler å flytte driftsoppgaver som er definert i de grønne boksene over til AKT, enten for å løse i egenregi eller for å overta/inngå avtale med systemleverandør.

Figur 1: oppgaver og ansvar i TT-ordningen.

Som figuren viser, vil Agder fylkeskommune fremdeles ha ansvar for å utarbeide reglement og tildele budsjett. Fylkeskommunen vil derfor fortsette arbeidet med å få hele Agder med i nasjonal utvidet TT-ordning.

For TT-brukeren vil overføring av de operative oppgavene til AKT få liten praktisk betydning. De foreslåtte endringene innebærer at dagens to reglement og to TT-ordninger fortsetter. TT-brukeren vil derfor fortsette å tilhøre samme brukergruppe og ha samme reisekvote/klipp, inntil felles TT-ordning for Agder er på plass.

AKT vil ved overføring få ansvar for å etablere/anskaffe et system for å melde inn godkjente TT-brukere. I første omgang vil AKT overta ansvar for eksisterende avtaler som gjelder elektroniske TT-kort. Systemleverandør har ansvar for å etablere TT-brukeren i et register, tildele reiserett og utstede TT-kort. Systemleverandør har ansvar for avregning mot AKT og oppgjør mot transportør. Systemleverandør må også utstede reiserett/reisekonto og ha et system for å følge opp dette.

AKT får videre ansvar for å inngå avtale med transportør om gjennomføring av TT-transporten. Det vil være de samme persontransportavtalene som vil ligge til grunn og dermed også de samme transportørene som det er i dag. AKT og Agder fylkeskommune har allerede felles persontransportavtaler for Vest-Agder-ordningen, og det er vurdert juridisk at det ikke er nødvendig å inngå slike avtaler for TT-transporten i Aust-Agder-ordningen. Siden det vil være AKT som inngår avtale med transportør, så følger det også ansvar knyttet til å kontrollere at fakturerte beløp er i henhold til inngåtte avtaler. Dette vil i grove trekk fungere på samme måte som med skoleskyssen.

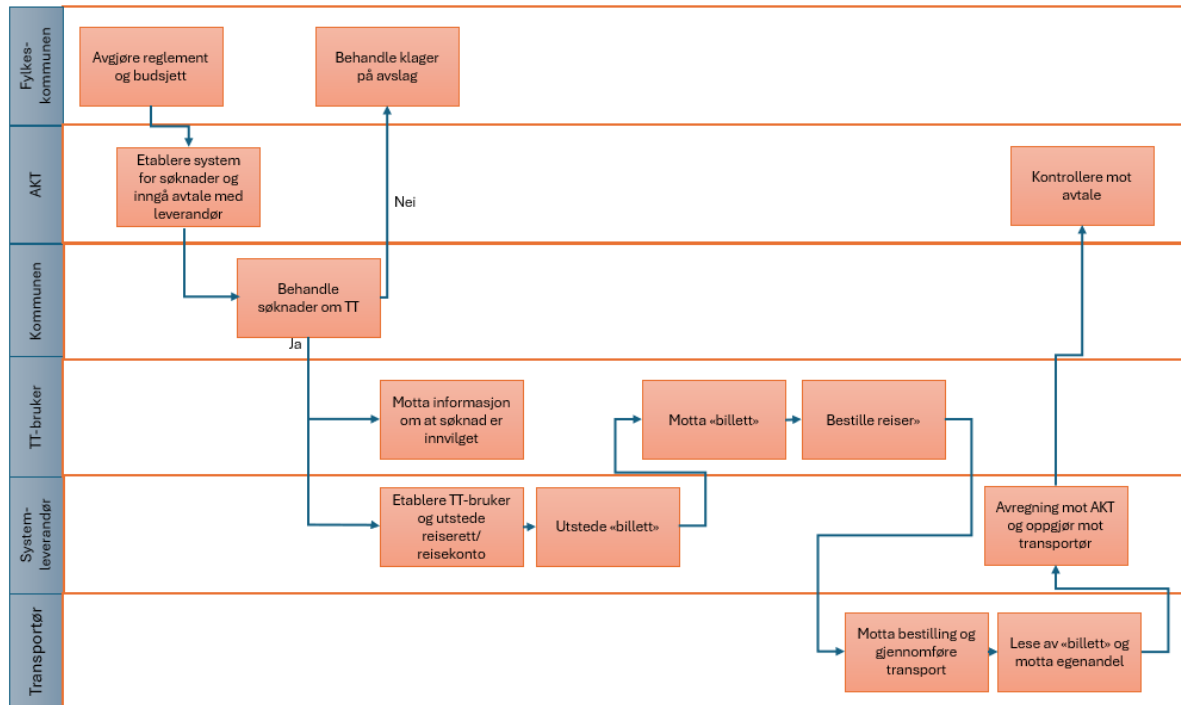
AKT får også ansvar for å besvare henvendelser, klager og følge opp avvik fra TT-brukerne.

Transportørene vil som tidligere motta bestilling om tur fra TT-brukeren, og gjennomføre denne. Transportør må ha et system som gjør det mulig å lese av TT-kortet og motta egenandel. Dette må kobles opp til avtale med systemleverandør for elektroniske TT-kort.

Kommunen vil fortsatt ha ansvar for å motta og behandle søknader om TT-kort. Det vil fortsatt være fylkeskommunen som behandler klager på dette. TT-brukeren får ved

behandling av søknad tilsendt vedtak med informasjon om at søknad er innvilget eller avslått. De som får innvilget søknaden om TT-kort, vil få tilsendt et brukerkort med tildelt reisekvote som de selv kan bruke når de bestiller reiser direkte fra transportør. Den største endringen for TT-brukeren vil derfor være telefonnummer og kontaktperson for å melde avvik, klager eller stille spørsmål.

Figur 2 under viser forslag til ny ansvarsfordeling av TT-transporten.

Figur 2 ansvarsdeling etter at oppfølging av TT-ordning er overført til AKT.

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at oppfølging av TT-ordningen overføres til AKT, slik det er skissert i figur 2, fra og med 01.01.2026. TT-rådgiver på avdeling for strategi og mobilitet flyttes over til AKT fra samme dato. Dette vil sikre god kompetanse på feltet hos AKT fra starten av, og kan bidra til en mest mulig sømløs overgang.

Fylkeskommunen skal imidlertid fortsatt ha ansvar for de strategiske oppgavene for TT-ordningen, som regelverk og budsjett. Fylkeskommunen vil derfor fortsette arbeidet med å få på plass én felles TT-ordning selv om de operative oppgavene blir overført til AKT. Når hele Agder er kommet med i nasjonal ordning, skal fylkeskommunen legge fram politisk sak om ett samlet regelverk for Agder.

Fylkeskommunen skal videre fortsatt ha ansvar for klagebehandling (av avslag på søknader om TT-kort, som behandles av kommunen i førstestans).

Regional plan for mobilitet 2023-2033

Gjennom mobilitetsplanen følger fylkesadministrasjonen opp FNs bærekraftsmål med relevans for mobilitet. Som kjent har bærekraft tre dimensjoner; økonomisk, miljømessig og sosialt. For TT-ordningen er det særlig den sosiale dimensjonen som er relevant. I planen er dette formulert som at alle skal ha tilgang på trygge, tilgjengelige og bærekraftige transportsystem til en overkommelig pris.

Regional plan for mobilitet er tuftet på samarbeid. For å få gjennomført målene i planen er derfor noen av punktene å videreutvikle AKT som mobilitetsselskap og samarbeide på tvers av forvaltningsnivåer. En overføring av de operative oppgavene for TT-ordningen vil bygge opp om dette samarbeidet og vil kunne gi synergier for både den sosiale, økonomiske og den miljømessige delen av bærekraft.

Økonomiske konsekvenser

Forslag til vedtak innebærer å overføre TT-rådgiver på avdeling for strategi og mobilitet med tilhørende lønnsmidler til AKT fra 01.01.2026. Budsjett for begge TT-ordninger overføres også til AKT, på lik linje med tilskudd til drift av kollektivtransport.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at oppfølging av TT-ordningen overføres til AKT, slik det er skissert i figur 2, fra og med 01.01.2026. TT-rådgiver på avdeling for strategi og mobilitet flyttes over til AKT fra samme dato. Fylkeskommunen skal fortsatt ha ansvar for regelverk, budsjett og klagebehandling.

Kristiansand, 17.03.2025

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Ola Olsbu
fylkesdirektør for samferdsel og eiendom